

informațional care ar permite legătura în regim real între toți actorii implicați: medicii traumatologi ortopezi din instituțiile teritoriale de asistență medicală specializată de ambulator, Comisia pentru stabilirea indicației definitive, Consiliul de urgentare și CNAM.

Concluzii: Republica Moldova a făcut mai mulți pași pentru asigurarea accesibilității serviciilor de protezare a articulațiilor mari, însă încă mai există lacune care încalcă dreptul pacientului la alegerea medicului și a instituției medicale dorite, nu garantează utilizarea tipului optim de proteză pentru cazurile concrete și, în final, duc la creșterea timpului de așteptare a pacienților.

Cuvinte cheie: *accesibilitatea la serviciile de protezare a articulațiilor mari, drepturi ale pacientului, timp de așteptare, liste de așteptare.*

CUNOȘTINȚE, ATITUDINI ȘI PRACTICI ALE PĂRINȚILOR PRIVIND ALIMENTAȚIA COPIILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ

Iulia RODOMAN

Alina TIMOTIN

Scopul: Evaluarea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor părinților privind alimentația copiilor de vârstă școlară, pentru elaborarea unor recomandări care ar contribui la îmbunătățirea alimentației copilului.

Obiective: Analiza experiențelor și recomandărilor naționale și internaționale privind alimentația copiilor de vârstă școlară; evaluarea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor părinților privind alimentația copiilor de vârstă școlară; identificarea barierelor și oportunităților de dezvoltare a competențelor părinților privind alimentația copiilor de vârstă școlară; elaborarea unor recomandări care ar contribui la îmbunătățirea alimentației copiilor de vârstă școlară.

Material și metode: A fost efectuat un studiu transversal, descriptiv, mixt (cantitativ și calitativ). Au fost chestionați 472 de părinți de copii de vârstă școlară, cetățeni ai Republicii Moldova, în perioada februarie-martie 2023. Chestionarul a fost realizat on-line pe platforma Google Forms și pe suport de hârtie. Studiul calitativ a fost realizat prin focus-grupuri (medici de familie, pediatri, părinți) și interviuri cu experți din domeniu (o asistentă medicală din școală responsabilă pentru organizarea meniurilor pentru elevi, reprezentanți din partea Ministerului Educației și Culturii și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică). Toate interviurile au avut loc online, prin intermediul platformei Google Meet. Metodele studiului: epidemiologică, sociologică, statistică, de transfer a datelor, comparativă, grafică.

Rezultate obținute: Majoritatea părinților incluși în studiu au fost femei, cu 368 (78%) din cei 472 de părinți chestionați, deoarece mamele sunt, în general, mai des responsabile de alimentația copilului. Participanții la studiu aveau o vârstă de peste 25 de ani, iar cei cu vârste cuprinse între 36 și 45 de ani reprezentau 46% din numărul total al respondenților, indicând prezența predominantă a acestui grup de părinți în populație în ceea ce privește copiii de vârstă școlară. O stratificare a participanților după mediul de trai denotă o predominanță ne semnificativă a mediului urban (57%), în comparație cu mediul rural (43%). În funcție de indicele masei corporale, majoritatea respondenților se încadra în normoponderabilitate (46,2%),

– supraponderabilitate (31,8%), obezitate de gradul I (12,7%), obezitate de gradul II (4,7%) și obezitate de gradul III (1,7%). Copiii incluși în studiu s-au distribuit aproape egal în funcție de sex, cu 53% băieți și 47% fete. De asemenea, copiii au fost împărțiți în două grupe de vârstă, școlar mic (6-11 ani) – 47% și școlar mare (12-14 ani, perioada de pubertate) – 53%. Conform datelor raportate de părinți, majoritatea copiilor (50,2%) aveau o greutate normală, 33,3% erau subponderali, 12,1% erau supraponderali și 4,4% prezentau obezitate de gradul I. Rezultatele studiului arată că cei chestionați au cunoștințe satisfăcătoare în mod semnificativ ($76,9 \pm 19,07\%$) despre alimentația copiilor lor, dar există încă spațiu pentru îmbunătățiri. În ceea ce privește atitudinea, scorul este sub medie ($59,99 \pm 10,7\%$), ceea ce poate indica faptul că părinții nu acordă suficientă importanță alimentației sănătoase a copiilor lor sau nu sunt suficient de motivați să ia măsuri în acest sens. Studiul atestă, în același timp, un nivel scăzut de practici ale părinților privind alimentația sănătoasă: $45,43 \pm 16,6\%$. Analiza statistică a datelor indică corelații semnificative referitor la: sex și cunoștințe ($\tau=.175$, $p<0.01$ și $\rho=.185$, $p<0.01$), sex și atitudini ($\tau=.111$, $p<0.05$ și $\rho=.111$, $p<0.05$), vârstă și cunoștințe ($\tau=-.055$, $p<0.05$ și $\rho=-.062$, $p<0.05$), loc de trai și cunoștințe ($\tau=.227$, $p<0.01$ și $\rho=.240$, $p<0.01$), regiune și cunoștințe ($\tau=-.162$, $p<0.01$ și $\rho=-.185$, $p<0.01$), indicând importanța acestor factori în influențarea comportamentului alimentar.

Concluzii. Rezultatele studiului arată că există o discrepanță între nivelul de cunoștințe, atitudinile pozitive ale părinților privind alimentația copiilor, precum și practicile lor efective în acest domeniu. Deși, nivelul de cunoștințe este relativ ridicat, scorul practicilor este scăzut, indicând dificultatea privind punerea în practică a informațiilor despre alimentația sănătoasă a copiilor. Se sugerează implementarea unor strategii și intervenții educaționale țintite pe formarea de atitudini pozitive, luând în calcul factori precum genul, vârsta și locul de trai.

Cuvinte cheie: *cunoștințe, atitudini, practici, părinți, alimentația copiilor, educație nutrițională.*

ORGANIZAREA ASISTENȚEI MEDICALE VICTIMELOR VIOLENȚEI SEXUALE

Vasile ROTARU

Mihai PÎSLA

Scopul: Evaluarea practicilor de organizare a asistenței medicale victimelor violenței sexuale pentru elaborarea recomandărilor menite să îmbunătățească structura și procesele instituționale în domeniu.

Obiective: Analiza practicilor internaționale și naționale privind organizarea asistenței medicale victimelor violenței sexuale; evaluarea practicilor existente de organizare a serviciilor medicale și medico-legale pentru victimele violenței sexuale; identificarea barierelor și provocărilor în organizarea asistenței medicale victimelor violenței sexuale; elaborarea unor recomandări privitor la îmbunătățirea serviciilor medicale și medico-legale acordate victimelor violenței sexuale.

Material și metode: Tipul de studiu: transversal, descriptiv, mixt (cantitativ și calitativ), efectuat prin chestionarea a 240 de medici ginecologi și interviuri în profunzime cu diferite